

A TWILIGHT SAGA

© dr. Szalai András, Apológia Kutatóközpont, www.apologia.hu (v.2. 2014.07.08.)

Sose hittem volna, hogy megtlett férfi és családapa létemre egy „vámپیros tini lavsztorit” fogok olvasni, de kiskamasz unokahúgom rávett, mondván, hogy nekem is tetszeni fog. Ki-

csit megijedtem, hogy ilyenek ismer (Én és a vámpírok?!), de végül megvettem az *Alkonyat*-ot. A buszon aztán igyekeztem úgy olvasni, hogy más ne lássa a borítót, ugyanis *lánypregényről* van szó. Óvatosságom ellenére hihetetlenkedő és elismerő pillantásokat egyaránt be kellett zsebelnem, ezért úgy döntöttem, hogy legközelebb én is újságpapírba csomagolom közúti olvasmányaimat.

1. Van egy pont...

A sorozat a Könyvmolyképző Kiadónál jelent meg, és minden kötet borítólapján ez áll belül: „Vörös pöttyös könyvek – Érdekes nőknek – pont neked”; alszöveg: „Van egy pont, ahol a kislányból nő lesz. Egy pont, ahol legyőzöd a félelmet. Egy pont, ahol kiborulsz. Egy pont, ahol már csak röhögünk mindenben. Egy pont, ahol már nem agyalsz. Egy pont, ahol erősnek kell lenned, és egy másik, ahol elgyengülhetsz...” – azt hiszem már ennyiből is látható, hogy a tini lányok viharos érzelmi világának bugyrai vártak rám. Kb. 2500 oldalon keresztül. Nos, az emóciók töménysége valóban „frontos” hatást gyakorolt rám, mire a naplószerűen megírt négy kötetet végigolvastam. Férfi szemmel ugyanis nem könnyű hosszú oldalakon keresztül egy gázos, de a gázos dolgokat jól tűrő 17 éves tini lány epekedését hallgatni imádott, görög félistenre emlékeztető osztálytársa iránt, ahogy alig kap levegőt az illatától és hasonlók (az első „brrr!”). Viszont megmagyarázza a tényt, hogy a sorozat tíz olvasójából nyolc lány, és hogy a kötetek végén leközölt rajongói bejegyzések többsége tíz-, húsz és harmincéves hölgyektől származik.

2. Az Alkonyat világa

A regény elfelejteti velünk a tipikus vámpír sztorik röhejes kliséit. Bár az első kötet a szerző szerint is kicsit unalmas lett, belejött az írásba, és a többi, még vastagabb kötetet valóban alig lehet letenni a sok izgalom miatt. Kissé bizarr világ tárul elénk, amit a szereplők is csak némi fanyar humorral tudnak elviselni.

A történet ma játszódik, természetesen Amerikában, egy borongós tengerparti kisvárosban. A helyi indián törzs alakváltó farkas-harcosai igyekeznek megvédeni a területüket és az embereket a vámpíroktól, de vannak jó vámpírok is (a

Cullen család), akik azért aranyszeműek, mert „vegetariánusok” (csak állati vért isznak), és ők is szemben állnak a gonosz, vörös szemű vámpírokkal, akik bizony embervért isznak (a második „brrr!”).

A lényeg azonban egy szerelmi háromszög: Bella (középen), a főszereplő gimis lány tűz és jég között őrlődik, mire végül dönteni tud két évfolyamtársa között. Az egyik Jakob (jobbra), a 42 fokos állandó testhőmérsékletű, farkassá átvedleni tudó egyszerű indián srác, a másik Edward (balra), a 109 évvel ezelőtt betegségben majdnem elhunyt, de 17 évesnek megmaradt, márványhideg és -kemény, művelt vegás vámpír. A fiúk időnként majdnem egymásnak esnek a lány miatt, de végül kibékülnek: Jakob marad Bella jó barátja, Edward pedig a nagy szerelem.

Bella azonban mindenkinek az idegeire megy, mivel úgy tűnik, nincsenek önvédelmi ösztönei. Ez azért probléma, mert Edward szó szerint úgy szereti a lányt, hogy majd meg eszi, de őt ez nem zavarja, mert szerelmes, a szerelem pedig vakon bíz (az első „húha!”). Szegény Edward tehát végig azzal küzd, hogy ne hasson rá a lány meleg vérének csábító illata (a harmadik „brrr!”). Nagy óvatosan eljutnak a csóki és az ölelésig, de tovább – minden vágy ellenére – sem, mert a kőkemény és jéghideg testű vámpír szó szerint összetörné, azaz megölhetné a kamaszlányt. A megoldás az lenne, hogy ha Edward megharapja Bellát, akkor a fogában levő mérge átváltoztatja a lányt vámpírrá, Bella pedig pont ezt szeretné! Illetve előtte többet is, de Edward – igazi 20. század eleji stílusban – *csak esküvő után hajlandó vele lefeküdni* (a második „húha!”)!

Bella leérettégizik, meglesz az esküvő, és a lány könnyebb sérülésekkel túléli a nászéjszakát. Viszont azonnal teherbe is esik, és a szupergyorsan növekvő félemler-félvámpír baba miatt majdnem belehal a terhességbe, és a szülésbe végül bele is halna (a negyedik „brrr!”), ha Edward-nak nem sikerülne átváltoztatnia. Az átváltozás után azonban Bella, a vékony, félénk, táncban, sportban tök béna, semmiben sem kiemelkedő, halandó humán tini tökéletes testű és örökéletű díva lesz, akiről kiderül, hogy más, nagy hatalmú vámpírokat is képes legyőzni, de csak azért, mert a többi vámpír számára *hihetetlen mértékű önuralommal rendelkezik* (a harmadik „húha!”). Ennyit a regényről, több poént hadd ne lőjek le.

3. Az önmegtartóztatás romantikája

Mi áll az elképesztő siker mögött? Egyfelől, egy lány szerelme, aki mer vakon bízni: *valóban bízni* pedig annyit jelent, hogy nem készülünk fel titokban „minden esetre”. (Igen, a szeretet kiszolgáltatottá tesz.) Másfelől, egy fiú szerelme, aki csak azután fekszik le a lánnyal, ha az már hozzá jött feleségül: *valóban összekötődni* ugyanis életnek kell, nem csupán érzéseknek vagy testrészeknek. (Igen, a szeretet önmagunkkal szemben ad erőt.)

No de hogy *manapság* egy *amerikai* író nő ilyen ideált állítson a tinik elé!? Amikor minden „normális” tini film és regény az ellenkezőjéről szól? Pedig a dolog bejött. Amerikai – és magyar? – lányok tömegei jöttek rá, hogy *valójában* valami ilyesmire vágnak, és nem „egyszer használatos” kapcsolatokra. Régi vágású srácokra, akiknek van önuralmuk, és régi vágású lányokra, akik képesek magukat egy fiúra rábízni, mert okuk van rá, mert úgy bánnak velük (Bella Swan is „hattyú”).

4. Stephany Meyer

Mielőtt valaki felsóhajtana: „Kár, hogy a szerző nem keresztény!”, elárulom, hogy a szerző *mormon*. Többgyermekes családanya, aki kevés szabadidejében pötyögte be laptopjába a sztorit. A mormonok pedig a puritán erkölcsiségükről híresek. Házasság előtt nincs szex, és a házasságot az *örökkévalóságra* kötik, hogy aztán belőlük is istenek és istennők lehessenek, amint ezt a Mennyei Atya és a Mennyei Anya is egykor elérte. Ez azonban már egy másik fura történet, és a regényben a szerző személyes hitéből nemigen jelenik meg más. Talán csak annyi, hogy az indián szereplőknek mind bibliai, ószövetségi nevük van. A mormon hit szerint ugyanis az indiánok ősei a Kr.e. 6. sz.-ban Amerikába áthajózott zsidók. (Mondom, ez egy másik fura történet.)

5. Összefoglaló

Végül, a regényen elgondolkodva itt és most csak néhány dolgot emelnék ki:

- Először is, az önuralom romantikája akkor is *bibliai, keresztény érték*, ha ma pont egy mormon anyuka furcsa képzeletvilága irányítja rá egy nemzedék figyelmét. Ezért örülök, ha nem keresztény és keresztény fiatalok is többet gondolkodnak ilyesmin, mint manapság szokás.
- Másodsor, ha a pusztá gondolatra is ilyen *sokan reagáltak pozitívan*, akkor ez némi reményre ad okot: ezek szerint sok fiatal érzi, hogy nem kell feltétlenül együtt úszni mindazzal, ami a média csatornájából (latinul *cloaca*) kifolyik.
- És végül, olyan jó lenne, ha a szeretetből fakadó bizalom és az önuralom nem olyasmis lenne, amiről a mai fiatalok csak olvashatnak, hanem amit *láthatnának* is. Mármost a való világban.

Felhasznált irodalom

- Paul Michael Bush: *Steph – Stephenie Meyer csodálatos ifjúsága és a Twilight Saga*, Atlantic Press Kiadó, 2010
- Stephenie Meyer: *Alkonyat*, Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2009
- Stephenie Meyer: *Újhold*, Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2009
- Stephenie Meyer: *Napfogyatkozás*, Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2009
- Stephenie Meyer: *Hajnalhasadás*, Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2010